

Příloha č. 1 Školního řádu

Doporučené postupy řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek v prostředí školy

Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobící nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.

V České republice není stanovena minimální věková hranice pro užívání návykových látek. Samotná konzumace návykových látek není považována za protiprávní jednání. Jejich užívání osobami mladšími 18 let je ovšem považováno za nebezpečné chování a je třeba si uvědomit, že již držení či přechovávání omamných nebo psychotropních látek, je v rozporu s pravidly stanovenými zákony a právními předpisy ČR a může být kvalifikováno jako protiprávní jednání (přestupek nebo trestný čin). Trestně odpovědnou je osoba již od 15 let věku.

Navádění k užívání návykových látek, jejich prodej, podání, umožnění nebo podpora takového chování u osob mladších 18 let jsou zákonem zakázány a takové jednání je přestupkem či trestným činem.

Užívání návykových látek v prostorách školy, na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti je zakázáno. Všichni zaměstnanci i žáci školy mají oznamovací povinnost k řediteli školy a orgánům činným v trestním řízení (Policii ČR) v případě, kdy žáci návykové látky užívají, nabízejí, distribuují nebo u sebe přechovávají.

Podrobně je problematika týkající se návykových látek, včetně výčtu protiprávního jednání s tímto spojeným, uvedena v zákoně č. 65/2017 Sb., O ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, zákon č. 167/1998 Sb., O návykových látkách, včetně příloh a zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník.

Obecně doporučené postupy školy

Vytvořit podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorech školy v době školního vyučování, včetně všech školních akcí i mimoškolní činnosti.

Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky návykových látek v prostorech školy v době školního vyučování, včetně veškerých školních akcí.

Školním řádem jasně vymezit zákaz užívání návykových látek ve škole a jejich nošení do školy a upozornit v něm na případné důsledky v případě porušení tohoto zákazu i v přestupkové či trestně právní rovině.

Poskytovat žákům a zákonným zástupcům nezbytné informace nutné k zajištění ochrany před tímto jevem.

Poskytovat žákům věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji a působit na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek, a to i ve spolupráci s preventisty Policie ČR a Městské policie.

Do veškerých poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotvit informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících se školními aktivitami.

Poskytovat žákům, kteří mají s užíváním návykových látek problémy, jakož i jejich zákonným zástupcům, informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace.

Při řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek nebo distribucí OPL je třeba spolupracovat s dalšími zainteresovanými institucemi – Policie ČR, Městská policie, orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), školská poradenská zařízení apod.

V případech, které stanoví zákon, plnit ohlašovací povinnost směrem k orgánům činným v trestním řízení, OSPOD a zákonným zástupcům žáka.

Postup školy při zjištění výskytu podezřelé látky a při podezření na užití návykové látky žákem

Tabákové výrobky

Zakazuje se prodávat nebo podávat tabákové výrobky, bylinné výrobky určené ke kouření a elektronické cigarety osobě mladší 18 let. Zakazuje se prodávat i kuřácké pomůcky osobě mladší 18 let.

Ve vnitřních i vnějších prostorech školy a školských zařízeních je zakázáno kouřit. Kouřit zde nesmějí žádné osoby a není možné ani zřízovat kuřárny nebo místa pro kouření vyhrazená. Zákaz se vztahuje i na užívání elektronických cigaret.

1. Prostory školy je třeba označit viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření. Takto je třeba označit vnitřní i vnější prostory.
2. Kouření v prostorech školy je zakázáno pod sankcemi uvedenými v zákoně č. 65/2017 Sb., O ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet anebo je v konzumaci alkoholu podporovat, či jim konzumaci jinak umožňovat.

1. Školním řádem škola stanoví zákaz užívání alkoholu v prostorech školy a v dalších školských zařízeních v době školního vyučování i na všech akcích pořádaných školou.
2. Osobám, které jsou zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, se zakazuje vstupovat nebo se zdržovat ve škole nebo školském zařízení.
3. Prodej a podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být přestupkem nebo trestným činem.

Omamné a psychotropní látky

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek. Porušení těchto zákazů může být kvalifikováno jako přestupek nebo i trestný čin.

1. Školním řádem škola stanovuje zákaz užívání OPL, jejich distribuci, přechovávání či jakékoliv nakládání s takovými látkami. Současně i zákon stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Z porušení tohoto ustanovení Školního řádu plynou žákům postihy ve formě výchovných opatření k posílení kázně: Napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitelky školy. Porušení zákazu bude vždy projednáváno na pedagogické radě za účelem hodnocení a klasifikace chování žáka.
2. Jakékoliv jednání uvedené v odstavci 1 podléhá zároveň i oznamovací povinnosti a bude oznámeno orgánům činným v trestním řízení (Policie ČR, státní zastupitelství) a v případě zainteresování či účasti osoby mladší 18 let rovněž i orgánům sociálně právní ochrany dětí (OSPOD), které budou věc nadále řešit ve své kompetenci.
3. Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům činným v trestním řízení.
4. Trestní zákoník stanoví veškeré závadové jednání v souvislosti s OPL a dalšími látkami, a to v ustanovení § 283-288. Trestná je i příprava k takovému jednání.

Užívání tabákových výrobků, alkoholu, OPL a dalších látek ve škole či školských zařízeních

1. V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška) nebo orientační test na přítomnost OPL (zkouška ze slin), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého žáka či studenta s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu či ovlivnění OPL.
2. V případě, kdy žák vykonává činnost, při níž by mohl ohrozit život nebo zdraví jiné osoby nebo poškodit majetek (zejména odborný výcvik) a je zde důvodné podezření, že je ovlivněn alkoholem, OPL nebo jinou zakázanou látkou, postupuje se v souladu s ustanovením § 19-25 zákona č. 65/2017 Sb., O ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.
3. V případě, kdy je žák přistižen při užívání tabákových výrobků, alkoholu, OPL či jiných zakázaných látek, je primárně nutné (pokud je to možné) mu v dalším užívání zabránit a zajistit, aby nemohl v konzumaci či užívání dále pokračovat.
4. Pedagogický pracovník dále postupuje následně: V případě potřeby splnění oznamovací povinnosti, informuje neprodleně vedení školy a příslušné orgány (Policie ČR, Městská policie, OSPOD apod.), o události sepiše stručný záznam s případným vyjádřením žáka,

který založí školní metodik prevence do své agendy. V případě potřeby bude tento záznam předán i dalším zainteresovaným orgánům (PČR, OSPOD atd).

5. Škola může od OSPOD vyžadovat pomoc, a to zejména metodickou či poradenskou.
6. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči (zejména zajištění a kontrola základních životních funkcí) a volá neprodleně Zdravotní záchrannou službu (ZZS)
7. O incidentu informuje třídní učitel i zákonného zástupce mladistvého žáka a podá mu informace o provedených opatřeních.
8. Z konzumace tabákových výrobků alkoholu, OPL či jiných zakázaných látek ve škole, či v prostorech náležejících ke škole, budou vyvozeny sankce, jelikož se jedná o hrubé porušení školního řádu.

Nález alkoholu, OPL a dalších látek ve škole, školských zařízeních či u žáka

Postup pedagogického pracovníka v případě nálezů či zabavení:

Alkohol:

- nalezenou či zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury
- o nálezů ihned uvědomí vedení školy
- o nálezů sepíše stručný záznam. V případě nálezů alkoholu u žáka, sepíše záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomný ředitel školy nebo jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
- o nálezů vyrozumí zákonného zástupce žáka a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i OSPOD, kterým je obecní úřad obce (městský úřad města) s rozšířenou působností. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce (městského úřadu města) s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- v případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

Omamné a psychotropní látky:

- látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury
- s nalezenou látkou pracovník nijak nemanipuluje a zajistí, aby s ní nemanipulovala ani žádná jiná osoba
- o nálezů ihned uvědomí vedení školy a rovněž Policii ČR, které látku předá, a která následně provede zajištění a identifikaci podezřelé látky.

V případě, že pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, případně mají na přechovávání takové látky důvodné podezření postupují takto:

- jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR
- o nález ihned uvědomí vedení školy a rovněž Policii ČR, se kterou zkonzultuje další postup a které látku následně předá
- žáka izoluje od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho po dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věci!
- s nalezenou látkou pracovník nijak nemanipuluje a zajistí, aby s ní nemanipulovala ani žádná jiná osoba
- o nález sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomný ředitel školy nebo jeho zástupce.
- v případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známé protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

Krádeže, vandalismus

Krádeže a ničení (nejen) školního majetku, jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze v prostředí škol setkat.

Krádež věci, kterou má poškozený při sobě nebo na sobě, je vždy trestným činem, a to bez ohledu na výši hodnoty dané věci (§ 205 zákona č. 40/2009 Sb., Trestní zákon).

Stejně je kvalifikována i krádež věci, kterou pachatel získal od poškozeného násilím či pod pohrůžkou násilí-loupež (§ 173 zákona č. 40/2009 Sb., Trestní zákon).

Vandalismus neboli ničení, poničení či poškození cizí věci je protiprávní jednání, které je dle okolností a výše způsobené škody kvalifikováno buď jako přestupek nebo trestný čin (§ 8 zákona č. 251/2016 Sb., O některých přestupcích a § 228 zákona č. 40/2009 Sb., Trestní zákon).

V případě, kdy je věc poškozena nebo zničena tzv. sprejerstvím (pachatel věc postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou), jedná se vždy o podezření z trestného činu, a to bez ohledu na výši způsobené škody.

Jak postupovat preventivně proti krádežím

Krádeže jsou protiprávními jednáními. Jakmile ve škole k takovému projevu jednání dojde, bude tato skutečnost nahlášena orgánům činným v trestním řízení, popřípadě Městské policii, nebo bude doporučeno poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil.

Nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Žákům je doporučeno cenné věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním, do školy nebo školského zařízení nenosit, event. je odkládat na místa k tomu určená. Pokud takové místo žáci nemají stanoveny, platí pro ně zákaz odkládání těchto věcí.

I v případě, že bude žákům doporučeno nenosit do školy věci nesouvisející s vyučováním, nelze se odpovědnosti za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech jednostranně zprostit. Za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše 5 000 Kč (§ 1 nařízení vlády č. 258/1995 Sb., kterým se provádí občanský zákoník); pokud budou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení.

Pedagogové vedou žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému či provoznímu zaměstnanci školy.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem

O události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného. Věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), popřípadě Městské policii, nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost. V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc i na OSPOD (byl-li pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Jak postupovat preventivně proti vandalismu

Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil. Proto bude vždy požadována náhrada škody ať způsobena úmyslně nebo z nedbalosti. V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Jak postupovat při vzniku škody

Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka. V případě, že je viník znám, bude na něm (jeho zákonném zástupci) požadována náhrada škody. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého žáka a školou k dohodě o úhradě škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

Oblast prevence užívání návykových látek

Všem osobám je v prostorech školy zakázáno užívat návykové látky a ve škole s nimi manipulovat. To neplatí pro případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením.

Požívání omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“) osobami mladšími 18 let je v České republice považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně-právní ochrany dětí.

(1) V případě, kdy se škola o takovém chování dozví, bude tuto skutečnost hlásit zákonnému zástupci žáka.

(2) Škola je povinna oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí obecního úřadu (městského úřadu) s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že žák požívá návykové látky.

(3) Distribuce dle trestního zákona a šíření OPL dle trestního zákona je v ČR zakázána a takové jednání je trestným činem nebo proviněním. Škola je povinna v takovém případě tento trestný čin překazít a učíní tak v každém případě včasným oznámením věci Policii ČR.

(4) V případě výskytu látky, u níž je podezření, že se jedná o omamnou a psychotropní látku v prostorech školy, nebo v případě přechovávání takové látky žákem, bude škola postupovat stejně jako v bodu **(3)**.

Vypracoval: Ing. Petr Valášek

Platnost od 1. 9. 2022

Schváleno školskou radou dne 17. března 2022

**Střední škola řemeslná Jaroměř
Studničkova 260
Jaroměř 551 01**

Souhlas zákonného zástupce nezletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost návykových látek

Souhlas zákonného zástupce k možnosti orientačního testování přítomnosti návykových látek v lidském organismu v průběhu školního roku 202./202.

Způsob testování:

Testování na přítomnost **alkoholu pomocí dechové zkoušky**, v případě podezření na přítomnost **OPL pomocí zkoušky ze slin**.

Jméno žáka:

Datum narození:

Souhlasím s možností orientačního testování přítomnosti návykových látek v organismu mého syna/ dcery, **existuje-li důvodné podezření z požití návykové látky a možného ohrožení jeho/ jejího zdraví.**

Jméno a příjmení zákonného zástupce:

V Jaroměři dne 202.

.....
podpis zákonného zástupce